

Björn Mossberg

– Ny hedersledamot i SLMF

Björn Mossberg utsågs till ny hedersledamot i SLMF vid Svenska Lungkongressen i Visby i maj 2013. Detta var mycket välförtjänt eftersom Björn är en känd profil inom lungmedicin sedan många år, välrenommerad forskare och handledare och uppskattad föreläsare. Han blev pionjär genom att starta en ny lungmedicinsk klinik på Södersjukhuset i Stockholm.

Björn utmärkte sig redan vid unga år genom att 1960 vinna 10 000 kronor i det populära TV-programmet "Kvitt eller dubbelt" som leddes av programledare Nils Erik Baerendtz. Ämnet var "Afrikas storvilt". Intresset för natur och djur, inte minst fåglar har följt Björn genom livet. Vid klinikkens fågel-exkursioner kunde han alla fåglars sång. Han är också konstnärligt begåvad och är duktig på snabba teckningsskisser. Redan som ung underläkare på KS på 70-talet var kollegorna imponerade av Björns flitiga anteckningar under röntgenronderna; alla hade kanske inte sett att han tecknade fåglar eller olika gubbar. Han har senare också ritat logotypen för SLMF.

Efter läkarutbildningen vid KI blev Björn knuten till lungmedicinska kliniken vid Karolinska sjukhuset som då hette Thoraxmedicinska kliniken. Björn disputerade 1977 med avhandlingen "Studies on tracheobronchial clearance in obstructive lung disease" och blev docent vid KI 1978. Han arbetade många år tillsammans med professor Per Camner vid Hygieniska Institutionen vid KI och andra medarbetare bl.a. Magnus Svartengren med många studier av mukociliär clearance, slemtransport och hosta vid KOL, kronisk bronkit, astma, bronkiektasier, CF, hypoglammaglobulinemi, samt dess påverkan av farmaka mm. Per och Björn beskrev tillsammans med Björn Afzelius och Rune Eliasson i detalj "Immotile-cilia syndrome" och förklaringen till Kartageners syndrom. Björn var flitig vetenskapsman med flera artiklar också om astma, bronkreaktivitet, rinit m.m., handledde egna

doktorander och var uppskattad föreläsare. Björns styrkor var bl.a. glädjen i vetenskapen, den analytiska förmågan och hans förmåga att återknyta vetenskapliga fynd till den kliniska vardagssituationen.

1980 inrättades en lungsektion vid medicinklinik 1 vid Södersjukhuset med Björn som chef. 1984 bildades en självständig lungmedicinsk klinik genom att lungsektionen sammanfördes med centraldispensären och allergimottagningen med Björn som klinikchef. Efter utveckling av verksamheten med uppbyggnad av dagvårdsenhet ändrades namnet till Lung & Allergikliniken. I samband med en s.k. sjukvårdsreform i Stockholms län som framförallt gick ut på stora besparingar hade politikerna och tjänstemännen bestämt att lungmedicin, neurologi m.fl. specialiteter var högspecialiserad sjukvård och skulle koncentreras till Huddinge och Karolinska Universitetssjukhusen. Lung & Allergikliniken vid Södersjukhuset stängdes 1997 liksom ett flertal andra kliniker vid SöS och Danderyds sjukhus; akutsjukhusen Nacka och Löwenströmska upphörde. Sedan dess har pendeln åter svängt och man har öppnat lungmedicinska sektioner vid Söker-sjukhuset och Danderyds sjukhus.

Björn var mentor för två av oss nedan (Calle E och Kalle K) under 80- och 90-talen såväl inom forskning som i den kliniska vardagen. Som handledare hade Björn alltid tid för råd och uppbackning, han blev glad att få nytt manuskript att läsa på bussen hem, såg snabbt styrkor och svagheter och kunde med sin goda språkkänsla förenkla diskussioner och lyfta fram resultat och framtida möjligheter. Han hade alltid tid när det hettade till ordentligt och fanns alltid tillgänglig. Under en 10-års period utvecklades en blomstrande klinik på SöS med doktorander, sektioner och en fullfjädrad verksamhet med sju specialister och fyra ST-läkare. Man trivdes på kliniken. SöS blev jämbördig med de andra Stockholmsklinikerna. Björns blå hörnssoffa blev samlingspunkten kl 8.00 varje måndag för läkarna. Björn blev därefter klinikchef vid Lung Allergikliniken Huddinge Universitetssjukhus fram till sin pensionering. Där började nya äventyr för oss. För Björn blev det nya fighter med motspänstiga divisions- och sjukhuschefer, tidens mantra var vårdplatsneddragningar och besparingar.

Björn har varit en känd profil inom lungmedicin och aktiv i SLMF i många år och gärna deltagit i möten och diskussioner. Under många år satt han i styrelsen för SLMF bl.a. som vetenskaplig sekreterare, vice ordförande och också som ordförande. Han var också aktiv inom SLMFs språkkommitté och förespråkade begreppet Kroniskt (med t) Obstruktiv Lungsjukdom samt hade uppdrag i Hjärt-Lungfonden för bedömning av forskningsprojekt och stipendier.

Sammanfattningsvis är vi glada över att Björn Mossberg mycket välförtjänt utnämns till hedersledamot i SLMF.

Stockholm maj 2013
CARL HENRIK ERICSSON
KARL-GUSTAV KÖLBECK
MAGNUS SVARTENGREN